Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 5 2 5 2 1 1 1

JESENSKI ROK

SOCIOLOGIJA

Izpitna pola 1

Sreda, 31. avgust 2005 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.
Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazca za ocenjevanje).

V tej izpitni poli je pet esejskih vprašanj, od katerih si izberete in odgovarjate na **DVE** v obsegu 300 do 350 besed za eno esejsko vprašanje.

Pišite v prostor, ki je za to predviden, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pred esej jasno napišite številko in naslov esejskega vprašanja, ki ste si ga izbrali. Pišite čitljivo. **Nečitljivi odgovori in odgovori, pisani z navadnim svinčnikom, se točkujejo z nič (0) točkami.**

Vsak esej je ovrednoten z 20 točkami.

Svoj odgovor skrbno premislite in načrtujte. Za skiciranje uporabite konceptna lista. Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

© RIC 2005

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

ESEJSKA VPRAŠANJA

1. Meje mojega jezika so meje mojega sveta. (Ludwig Wittgenstein)

   Predstavite jezik kot del kulture in kot družbeno institucijo ter razpravljajte o pomenu jezika pri oblikovanju nacionalne identitete. V odgovor lahko vključite konkretne primere.

2. Ceausescu je ožigosal demonstrante v Temišvaru kot »fašistične reakcionarne skupine«, toda njegov javni govor 21. decembra 1989, ki ga je prenašala televizija, so preglasili protesti. Ker so se protesti stopnjevali, je Ceausescu razglasil izredno stanje, toda najvišji vojaški voditelji razglasa niso upoštevali in številne vojaške enote so se pridružile upornikom ... Ceausescu in njegova žena sta zbežala iz glavnega mesta s helikopterjem, a so ju prijeli in privedli nazaj v Bukarešto. Na božični dan jima je sodilo »izredno vojaško sodišče«, ju obtožilo genocida, obsodilo na smrt ter ju usmrtilo z ustrelitvijo.

   (Mason, D. S. (1992): Revolution and Transition in East-Central Europe, Westview Press, Boulder, str. 62)

   Pojasnite pojme družbena moč, oblast in legitimnost ter analizirajte v viru opisani primer z vidika konfliktne teorije družbene moči in države.

3. **Razpravljajte o problematiki rodnosti v modernih družbah.**

4. **Razpravljajte o sekularizaciji družbe in revitalizaciji religij kot dveh vidikih modernizacijskih procesov.**

5. **Razpravljajte o formalnem in neformalnem delu moških in žensk v modernih družbah.**

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN